

คำวินิจฉัยชี้ขาดความผิดวินัยทางงบประมาณและการคลัง  
ของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

ที่ วค ๒๓/๒๕๖๐ วันที่ ๘ เดือน สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๖๐

ตำแหน่ง และหน่วยงานที่สังกัดของคู่กรณีในขณะกระทำความผิด

|                                          |                          |
|------------------------------------------|--------------------------|
| คู่กรณีที่ ๑ ผู้อำนวยการส่วนพัฒนา        | สังกัด กระทรวงอุตสาหกรรม |
| คู่กรณีที่ ๒ นักวิชาการปฏิบัติการ        | สังกัด กระทรวงอุตสาหกรรม |
| คู่กรณีที่ ๓ นักเทคนิคอุตสาหกรรม ระดับ ๓ | สังกัด กระทรวงอุตสาหกรรม |

เรื่อง การตรวจรับเครื่องปั๊มหนังอัตโนมัติของสำนักพัฒนา กระทรวงอุตสาหกรรม ปีงบประมาณ ๒๕๕๖  
ไม่เป็นไปตามระเบียบ

คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินได้รับเรื่องความผิดวินัยทางงบประมาณและการคลังซึ่งคณะกรรมการวินัยทางงบประมาณและการคลังได้พิจารณาและมีมติแล้ว เพื่อพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดตามอำนาจหน้าที่ โดยพิจารณาจากข้อเท็จจริงจากสำนวน บันทึกสรุปสำนวนของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบสำนวน และรายงานการพิจารณาความผิดวินัยทางงบประมาณและการคลังของคณะกรรมการวินัยทางงบประมาณและการคลังแล้ว ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า

กระทรวงอุตสาหกรรมอนุมัติงบประมาณจากเงินเหลือจ่ายประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๖ ให้แก่สำนักพัฒนาโดยโอนเป็นงบประมาณจัดสรรสิ่งจูงใจเพื่อจัดซื้อครุภัณฑ์เครื่องปั๊มหนังอัตโนมัติ จำนวน ๑ เครื่อง วงเงินงบประมาณ ๑๘๒,๙๗๐ บาท ในการจัดซื้อครั้งนี้ คู่กรณีที่ ๑ คู่กรณีที่ ๒ และคู่กรณีที่ ๓ ได้รับแต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการตรวจรับครุภัณฑ์ในการจัดซื้อเครื่องปั๊มหนังอัตโนมัติโดยวิธีพิเศษ จำนวน ๑ เครื่อง ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๖ ตามบันทึกข้อความ ที่ ๐๔๑๗/- ลงวันที่ - สิงหาคม ๒๕๕๖ เรื่อง ขออนุมัติจัดซื้อครุภัณฑ์เครื่องปั๊มหนัง ต่อมาสำนักพัฒนาได้สั่งซื้อเครื่องปั๊มหนังอัตโนมัติ รุ่น ๗๕๗ จากบริษัท ช. จำกัด เป็นเงิน ๑๘๒,๙๗๐ บาท ตามใบสั่งซื้อเลขที่ ๒๐๔/๕๖ ลงวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๖ กำหนดส่งมอบพัสดุภายใน ๕ วันทำการ นับถัดจากวันได้รับใบสั่งซื้อ

เมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๖ ซึ่งเป็นวันครบกำหนดส่งมอบครุภัณฑ์ตามใบสั่งซื้อดังกล่าว คู่กรณีที่ ๑ คู่กรณีที่ ๒ และคู่กรณีที่ ๓ ได้ร่วมกันตรวจรับครุภัณฑ์เครื่องปั๊มหนังอัตโนมัติโดยรับรองข้อเท็จจริงเป็นหลักฐานว่า บริษัทผู้ขาย คือ บริษัท ช. จำกัด ได้ส่งมอบเครื่องปั๊มหนังอัตโนมัติ รุ่น ๗๕๗ ถูกต้องครบถ้วนตามที่สำนักพัฒนากำหนด และขออนุมัติเบิกจ่ายเงินค่าจัดซื้อครุภัณฑ์เครื่องปั๊มหนังอัตโนมัติดังกล่าวเป็นจำนวนเงิน ๑๘๒,๙๗๐ บาท ให้กับบริษัท ช. จำกัด ทั้งที่เครื่องปั๊มหนังอัตโนมัติ

ที่ได้รับมอบดังกล่าวเป็นเครื่องรุ่นอื่นซึ่งไม่ตรงตามที่กำหนดในใบสั่งซื้อ ทั้งยังเป็นเครื่องที่มีสภาพใช้งานแล้ว ปรากฏตามบันทึกการตรวจสอบสังเกตการณ์ ลงวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๕๖ ของเจ้าหน้าที่ตรวจสอบสำนักงาน การตรวจเงินแผ่นดิน ทั้งนี้ บริษัท ช. จำกัด ได้ส่งมอบเครื่องพีซีปริ้นท์อัตโนมัติตามที่ได้ตกลงในใบสั่งซื้อ อย่างถูกต้องครบถ้วนเมื่อวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๖

คู่กรณีที่ ๑ คู่กรณีที่ ๒ และคู่กรณีที่ ๓ ได้ร่วมกันตรวจรับเครื่องพีซีปริ้นท์อัตโนมัติโดยไม่ถูกต้อง ทำให้มีการอนุมัติเบิกจ่ายเงินค่าจัดซื้อครุภัณฑ์เครื่องพีซีปริ้นท์อัตโนมัติ จำนวน ๑๘๒,๙๗๐ บาท ให้แก่ บริษัท ช. จำกัด ก่อนที่จะมีการส่งมอบถูกต้องครบถ้วนตามหลักฐานที่ได้ตกลงกันไว้ อีกทั้งยังไม่ดำเนินการ เรียกค่าปรับตามสัญญากรณีผู้ขายไม่สามารถส่งมอบของภายในกำหนดเวลาตามที่ตกลงกันไว้ในใบสั่งซื้อ ตั้งแต่วันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๕๖ ถึงวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๖ จำนวน ๙,๕๑๔.๔๔ บาท เป็นเหตุให้ทางราชการ ได้รับความเสียหาย รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑๙๒,๔๘๔.๔๔ บาท ต่อมาบริษัท ช. จำกัด ผู้ขาย ได้ชำระค่าปรับ จำนวน ๙,๕๑๔.๔๔ บาท ให้แก่สำนักพัฒนาแล้ว เมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๗ ปรากฏตามสำเนาใบเสร็จ ในราชการสำนักพัฒนา เล่มที่ ๑๕๙๖ เลขที่ ๗๙๐ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๗

**คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน** ได้พิเคราะห์ข้อเท็จจริงตามพยานหลักฐานที่ปรากฏในส่วนวน ประกอบข้อกฎหมายแล้ว มีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยว่า คู่กรณีที่ ๑ คู่กรณีที่ ๒ และคู่กรณีที่ ๓ เป็นเจ้าหน้าที่ มีหน้าที่ตรวจรับพัสดุ ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายหรือระเบียบที่ใช้บังคับกับหน่วยรับตรวจ โดยมีขอบ และเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ หรือไม่

กรณีมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยประการแรกว่า คู่กรณีที่ ๑ คู่กรณีที่ ๒ และคู่กรณีที่ ๓ เป็นเจ้าหน้าที่ หรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า ตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยวินัยทางงบประมาณ และการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๓ กำหนดว่า “เจ้าหน้าที่” หมายความว่า ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง หรือผู้ปฏิบัติงานประเภทอื่นของหน่วยรับตรวจ แต่ไม่รวมถึงข้าราชการการเมืองตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบ ข้าราชการการเมือง จากข้อเท็จจริงปรากฏว่า ในขณะที่กระทำการตรวจรับพัสดุ คู่กรณีที่ ๑ เป็นข้าราชการ พลเรือนสามัญ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการส่วนพัฒนา คู่กรณีที่ ๒ เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ ตำแหน่ง นักวิชาการปฏิบัติการ และคู่กรณีที่ ๓ เป็นลูกจ้างประจำ ตำแหน่ง นักเทคนิคอุตสาหกรรม ระดับ ๓ คู่กรณีทั้งสามคนสังกัดกระทรวงอุตสาหกรรม ซึ่งเป็นหน่วยรับตรวจ จึงถือได้ว่า คู่กรณีที่ ๑ คู่กรณีที่ ๒ และคู่กรณีที่ ๓ มีสถานะเป็นเจ้าหน้าที่ตามความหมายของระเบียบฯ ดังกล่าวแล้ว

มีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยต่อไปว่า คู่กรณีที่ ๑ คู่กรณีที่ ๒ และคู่กรณีที่ ๓ มีหน้าที่ตรวจรับพัสดุ หรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า สำนักพัฒนาแต่งตั้งให้คู่กรณีที่ ๑ คู่กรณีที่ ๒ และคู่กรณีที่ ๓ เป็น คณะกรรมการตรวจรับครุภัณฑ์เครื่องพีซีปริ้นท์อัตโนมัติ จำนวน ๑ เครื่อง ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๖

วงเงิน ๑๘๒,๙๗๐ บาท ปรากฏตามบันทึกข้อความ ที่ ๐๔๑๗/- ลงวันที่ - สิงหาคม ๒๕๕๖ เรื่อง ขออนุมัติจัดซื้อ ครุภัณฑ์เครื่องพับริมหนัง จึงถือได้ว่า คู่กรณีที่ ๑ คู่กรณีที่ ๒ และคู่กรณีที่ ๓ มีหน้าที่ตรวจรับพัสดุตามระเบียบฯ ข้อ ๔๕ แล้ว

มีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยต่อไปว่า คู่กรณีที่ ๑ คู่กรณีที่ ๒ และคู่กรณีที่ ๓ ปฏิบัติหรือละเว้น การปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบตามกฎหมายหรือระเบียบที่ใช้บังคับกับหน่วยรับตรวจ หรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๗๑ (๒) และ (๔) กำหนดให้คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ ทำการตรวจรับพัสดุให้ถูกต้อง ครบถ้วนตามหลักฐานที่ตกลงกันไว้ เมื่อตรวจถูกต้องครบถ้วนแล้ว ให้รับพัสดุไว้และถือว่าผู้ขายหรือผู้รับจ้าง ได้ส่งมอบพัสดุถูกต้องครบถ้วนตั้งแต่วันที่ผู้ขายหรือผู้รับจ้างนำพัสดุนั้นมาส่ง แล้วมอบแก่เจ้าหน้าที่พัสดุ พร้อมกับทำใบตรวจรับโดยลงชื่อไว้เป็นหลักฐานอย่างน้อย ๒ ฉบับ เพื่อดำเนินการเบิกจ่ายเงินตามระเบียบ ว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินจากคลัง

การที่บริษัท ช. จำกัด ผู้ขาย ไม่สามารถส่งมอบเครื่องพับริมหนังทากาวในตัวแบบออโต้ รุ่น ๗๕๗ จำนวน ๑ เครื่อง ตามที่ตกลงกันไว้ในใบสั่งซื้อของสำนักพัฒนาได้ทันภายในวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๖ แม้ในวันดังกล่าว ผู้ขายจะได้ส่งมอบเครื่องสำรองมาให้ใช้ทดแทนไปก่อน แต่ก็ไม่ใช่เครื่องรุ่นเดียวกัน กับที่ระบุไว้ในใบสั่งซื้อ อีกทั้งสภาพเครื่องยังผ่านการใช้งานมาแล้ว ดังนั้น การส่งมอบเครื่องพับริมหนัง อัตโนมัติดังกล่าวจึงไม่ถือเป็นการส่งมอบที่ต้องสมบูรณ์ตามหลักฐานที่ตกลงกันไว้ เมื่อคู่กรณีที่ ๑ คู่กรณีที่ ๒ และคู่กรณีที่ ๓ ซึ่งเป็นคณะกรรมการตรวจรับพัสดุได้ร่วมกันตรวจรับเครื่องพับริมหนังอัตโนมัติ ที่ผู้ขายส่งมอบดังกล่าวในวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๖ โดยรับรองข้อเท็จจริงในเอกสารการตรวจรับพัสดุว่า บริษัท ช. จำกัด ได้จัดส่งเครื่องพับริมหนังอัตโนมัติ ที่มีคุณสมบัติถูกต้องครบถ้วนตามที่ตกลงกันไว้ใน เวลาที่กำหนด ทั้งที่คู่กรณีทั้งสามคนทราบว่า เครื่องพับริมหนังอัตโนมัติที่ตรวจรับนั้นมิใช่ครุภัณฑ์ที่ต้อง ตามหลักฐานใบสั่งซื้อ พฤติการณ์ดังกล่าวจึงเป็นกรณีเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่ทำเอกสารมีพฤติการณ์รับรอง ข้อเท็จจริงในเอกสารการตรวจรับอันเป็นเท็จ ซึ่งเอกสารดังกล่าวได้ใช้เป็นหลักฐานประกอบการเบิกจ่ายเงิน ให้ผู้ขายตามข้อตกลง การกระทำของคู่กรณีที่ ๑ คู่กรณีที่ ๒ และคู่กรณีที่ ๓ มิได้เป็นไปเพื่อรักษาประโยชน์ ในการใช้จ่ายเงินของทางราชการ และเป็นเหตุให้มีการอนุมัติเบิกจ่ายเงินค่าจัดซื้อครุภัณฑ์เครื่องพับริมหนัง อัตโนมัติ จำนวน ๑๘๒,๙๗๐ บาท ให้แก่บริษัท ช. จำกัด ผู้ขาย เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๖ ก่อนที่จะมี การส่งมอบเครื่องพับริมหนังอัตโนมัติตามที่ตกลงกันไว้อย่างถูกต้อง ทั้งที่หน้าที่ของคณะกรรมการ ตรวจรับพัสดุตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุฯ นั้น เมื่อเห็นว่าพัสดุที่ส่งมอบมีรายละเอียด คุณสมบัติไม่เป็นไปตามข้อกำหนดในหลักฐานที่ตกลงกันไว้ จำต้องรายงานหัวหน้าส่วนราชการผ่านหัวหน้า เจ้าหน้าที่พัสดุเพื่อทราบและสั่งการ และดำเนินการแจ้งสงวนสิทธิ์การเรียกค่าปรับกรณีผู้ขายไม่สามารถส่งของ

ภายในกำหนด ในอัตราร้อยละ ๐.๒ ของราคาส่งของที่ยังไม่ได้รับมอบ โดยคิดเป็นรายวัน ทั้งนี้ จนกว่าจะส่งมอบสิ่งของเสร็จเรียบร้อยถูกต้องครบถ้วนตามที่ได้ตกลงไว้ในใบสั่งซื้อ แต่คณะกรรมการตรวจรับพัสดุหาได้ปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวให้เป็นไปตามระเบียบฯ ไม่

แม้คู่กรณีที่ ๑ คู่กรณีที่ ๒ และคู่กรณีที่ ๓ จะได้ชี้แจงเหตุผลที่ต้องพิจารณาตรวจรับเครื่องพับริมหนัगतโนมติไปก่อน เพราะเห็นว่าเป็นเหตุสุดวิสัยเกี่ยวกับภัยธรรมชาติ การปิดท่าเรือและวันหยุดวันชาติจีน ทำให้การขนส่งล่าช้ากว่ากำหนดและเพื่อไม่ให้งบประมาณที่ได้รับจัดสรรตกไปหากไม่มีการตรวจรับ นั้น ก็ไม่อาจรับฟังได้ เนื่องจากตามใบเสนอราคาของบริษัท ช. จำกัด ระบุชัดเจนถึงความสามารถในการส่งสินค้าได้ภายในวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๖ แต่จากเอกสารการสั่งซื้อเครื่องพับริมหนัगतโนมติของบริษัท ช. จำกัด ตามใบสั่งซื้อระหว่างบริษัท ช. จำกัด ผู้ซื้อ และ บริษัท ก. จำกัด (ประเทศจีน) ผู้ขาย พบว่า บริษัท ช. จำกัด เพิ่งจะสั่งซื้อสินค้าจากบริษัท ก. จำกัด ในประเทศจีน เมื่อวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๕๖ ซึ่งบริษัท ช. จำกัด ควรรู้ได้ว่าการขนส่งสินค้าทางเรือจากประเทศจีนมายังประเทศไทยต้องใช้ระยะเวลาในการขนส่งไม่น้อยกว่า ๑๐ – ๑๕ วัน ซึ่งไม่ทันกำหนดภายในวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๖ อย่างแน่แท้ ดังนั้น ความล่าช้าในการขนส่งจึงไม่ใช่เหตุสุดวิสัยตามที่กล่าวอ้างมา แต่เป็นความบกพร่องที่เกิดจากการกระทำของ บริษัท ช. จำกัด เอง

ส่วนกรณีเหตุผลที่คู่กรณีที่ ๑ คู่กรณีที่ ๒ และคู่กรณีที่ ๓ ต้องตรวจรับเครื่องพับริมหนัगतโนมติไปก่อนเพื่อไม่ให้งบประมาณที่ได้รับจัดสรรตกไป เมื่อพิจารณาจากหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๐๖.๖/ว ๑๐๐ ลงวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๕๕ เรื่อง การกักเงินไว้เบิกเหลื่อมปีและการขยายเวลาเบิกจ่ายเงินในระบบ GFMS ซึ่งกำหนดไว้ว่า กรณีมีหนี้ผูกพันจากการซื้อทรัพย์สินที่มีใบสั่งซื้อ หรือสัญญาหรือข้อตกลง และมีวงเงินตั้งแต่ ๕๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป เมื่อหน่วยงานได้จัดทำ PO ในระบบ GFMS แล้วให้ถือว่า PO ดังกล่าวเป็นใบขอเงินไว้เบิกเหลื่อมปีกรณีมีหนี้ผูกพัน โดยหน่วยงานไม่ต้องจัดทำใบขอเงินในระบบ GFMS อีก เมื่อปรากฏว่ามีการจัดทำใบสั่งซื้อและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้จัดทำ PO ในระบบ GFMS แล้ว เมื่อวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๖ งบประมาณที่ได้รับจัดสรรก็ถูกกักเงินไว้เบิกเหลื่อมปี ไม่ได้ตกไป เพราะเหตุที่ไม่มีการตรวจรับพัสดุ ดังนั้น ข้อกล่าวอ้างดังกล่าวจึงไม่อาจรับฟังได้ การกระทำของคู่กรณีที่ ๑ คู่กรณีที่ ๒ และคู่กรณีที่ ๓ จึงเป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบด้วยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุฯ ข้อ ๗๑ (๒) และ (๔) ประกอบข้อ ๑๓๔

มีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยต่อไปว่า การกระทำของคู่กรณีที่ ๑ คู่กรณีที่ ๒ และคู่กรณีที่ ๓ เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ หรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า คู่กรณีที่ ๑ คู่กรณีที่ ๒ และคู่กรณีที่ ๓ ร่วมกันตรวจรับครุภัณฑ์เครื่องพับริมหนัगतโนมติ เมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๖ โดยรับรองข้อเท็จจริงในเอกสารการตรวจรับพัสดุนั้นเป็นเท็จว่า บริษัท ช. จำกัด ได้ส่งมอบเครื่องพับริมหนัगतโนมติ รุ่น ๗๕๗ ถูกต้องครบถ้วนตามที่สำนักพัฒนากำหนด

รวมทั้งขออนุมัติเบิกจ่ายเงินค่าจัดซื้อ จำนวน ๑๘๒,๙๗๐ บาท ให้กับบริษัท ช. จำกัด ทั้งที่เครื่องพับริมหนัองอัตโนมัติที่ได้รับมอบเป็นเครื่องรุ่นอื่นซึ่งไม่ตรงตามที่กำหนดในใบสั่งซื้อ ทั้งยังเป็นเครื่องที่มีสภาพใช้งานแล้วมีใช้ของใหม่ เป็นเหตุให้มีการอนุมัติเบิกจ่ายเงินค่าจัดซื้อครุภัณฑ์เครื่องพับริมหนัองอัตโนมัติ จำนวน ๑๘๒,๙๗๐ บาท ให้แก่ บริษัท ช. จำกัด เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๖ ก่อนที่จะมีการส่งมอบเครื่องพับริมหนัองอัตโนมัติ ตามที่ได้ตกลงกันไว้อย่างถูกต้องเมื่อวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๖ การกระทำดังกล่าวของคู่กรณีทั้ง ๑ คู่กรณีที่ ๒ และคู่กรณีที่ ๓ จึงเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ จำนวน ๑๘๒,๙๗๐ บาท เนื่องจากไม่ได้รับครุภัณฑ์เครื่องพับริมหนัองอัตโนมัติตามที่ตกลงกันไว้ทั้งที่ได้มีการจ่ายเงินให้ผู้ขายแล้ว แม้อต่อมาบริษัท ช. จำกัด จะได้ส่งมอบเครื่องพับริมหนัองอัตโนมัติ รุ่น ๗๕๗ ตามที่ได้ตกลงกันไว้อย่างถูกต้องเมื่อวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๖ แต่ก็มีได้มีผลลบถ่วงความเสียหายที่เกิดขึ้นไปแล้ว แต่อย่างไร

นอกจากนั้น เมื่อคู่กรณีที่ ๑ คู่กรณีที่ ๒ และคู่กรณีที่ ๓ ทราบว่า บริษัท ช. จำกัด ยังไม่สามารถส่งมอบสินค้าตามที่ตกลงภายในกำหนดได้ คู่กรณีที่ ๑ คู่กรณีที่ ๒ และคู่กรณีที่ ๓ ต้องดำเนินการแจ้งสงวนสิทธิการเรียกค่าปรับตามสัญญาหรือข้อตกลงจากคู่สัญญา กรณีผู้ขายไม่สามารถส่งของภายในกำหนดตามที่ตกลงกันไว้ในใบสั่งซื้อ แต่คู่กรณีที่ ๑ คู่กรณีที่ ๒ และคู่กรณีที่ ๓ กลับมีมติให้ตรวจรับเครื่องพับริมหนัองอัตโนมัติที่ผู้ขายส่งมอบเมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๖ ซึ่งไม่ถูกต้องตามใบสั่งซื้อไปก่อน โดยระบุในเอกสารการตรวจรับว่า บริษัท ช. จำกัด ได้จัดส่งเครื่องพับริมหนัองอัตโนมัติ รุ่น ๗๕๗ ที่มีคุณสมบัติถูกต้องครบถ้วนตามที่ได้ตกลงกันไว้ในเวลาที่กำหนดซึ่งเป็นความเท็จ เป็นผลให้ส่วนราชการไม่อาจใช้สิทธิแจ้งสงวนสิทธิเรียกค่าปรับตามสัญญาได้ การกระทำของคู่กรณีจึงเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ โดยค่าปรับจากการส่งมอบล่าช้า ตามที่สำนักพัฒนาควรได้รับตามที่ตกลงกันไว้ในใบสั่งซื้อ เป็นอัตราร้อยละ ๐.๒ ของราคาส่งของที่ยังไม่ได้รับมอบ โดยคิดเป็นรายวันจะเท่ากับวันละ ๓๖๕.๙๔ บาท (คิดจากราคาเครื่องรวมภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นเงิน ๑๘๒,๙๗๐ บาท) ตั้งแต่วันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๕๖ ถึงวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๖ ซึ่งบริษัท ช. จำกัด ได้ส่งมอบเครื่องพับริมหนัองอัตโนมัติ ตามที่ได้ตกลงกันไว้อย่างถูกต้อง เป็นจำนวนทั้งสิ้น ๒๖ วัน รวมเป็นค่าปรับที่ต้องชดใช้ทั้งสิ้น เป็นจำนวน ๙,๕๑๔.๔๔ บาท แม้ภายหลังบริษัท ช. จำกัด จะได้ชำระค่าปรับตามใบสั่งซื้อเลขที่ ๒๐๔/๕๖ จำนวน ๙,๕๑๔.๕๐ บาท ให้แก่สำนักพัฒนา เมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๗ แล้วก็ตามแต่ก็มีอาจลบถ่วงความเสียหายที่เกิดขึ้นไปแล้วได้ พฤติการณ์ดังกล่าวของคู่กรณีที่ ๑ คู่กรณีที่ ๒ และคู่กรณีที่ ๓ จึงเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่รัฐแล้ว รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑๙๒,๔๘๔.๔๔ บาท

มีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยต่อไปว่า คู่กรณีที่ ๑ คู่กรณีที่ ๒ และคู่กรณีที่ ๓ ได้กระทำโดยจงใจ หรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า การที่คู่กรณีที่ ๑ คู่กรณีที่ ๒ และคู่กรณีที่ ๓ ร่วมกันตรวจรับเครื่องพับริมหนัองอัตโนมัติเมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๖ โดยระบุในเอกสารการตรวจรับว่า บริษัท ช. จำกัด ผู้ขายได้จัดส่งเครื่องพับริมหนัองอัตโนมัติ รุ่น ๗๕๗ เป็นไปตามที่สำนักพัฒนากำหนดซึ่งเป็นความเท็จ และยังขอ

อนุมัติเบิกจ่ายเงินค่าจัดซื้อครุภัณฑ์เครื่องพิมพ์หมึกอัตโนมัติ เป็นจำนวนเงิน ๑๘๒,๙๗๐ บาท ให้กับ บริษัท ช. จำกัด ทั้งที่รู้ว่า ในขณะที่ตรวจรับนั้น บริษัท ช. จำกัด ไม่สามารถส่งมอบเครื่องพิมพ์หมึกอัตโนมัติ รุ่น ๗๕๗ ที่ถูกต้อง จำนวน ๑ เครื่อง ได้ทันกำหนดภายในวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๖ ตามที่ตกลงกันไว้ในใบสั่งซื้อของสำนักพัฒนา รวมทั้งมิได้ดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบของทางราชการในกรณีดังกล่าว การกระทำของคู่กรณีทั้งสามคนจึงถือได้ว่าเป็นการกระทำโดยจงใจแล้ว

ดังนั้น การกระทำความผิดกล่าวของคู่กรณีที่ ๑ คู่กรณีที่ ๒ และคู่กรณีที่ ๓ จึงเป็นความผิดตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยวินัยทางงบประมาณและการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๔๕

ฉะนั้น อาศัยเหตุดังได้วินิจฉัยมาประกอบอำนาจตามความในมาตรา ๑๕ มาตรา ๒๓ และมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ประกอบข้อ ๓๐ และข้อ ๓๓ ของระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยวิธีพิจารณาความผิดวินัยทางงบประมาณและการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินจึงมีคำวินิจฉัยชี้ขาด ดังนี้

๑. การกระทำของคู่กรณีที่ ๑ เป็นความผิดตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยวินัยทางงบประมาณและการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๔๕ ฐานเป็นเจ้าหน้าที่มีหน้าที่ตรวจรับพัสดุ ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายหรือระเบียบที่ใช้บังคับกับหน่วยรับตรวจโดยมิชอบ เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ ต้องรับโทษปรับทางปกครองชั้นที่ ๔ ซึ่งกำหนดโทษปรับเท่ากับเงินเดือนตั้งแต่ ๙ เดือน ถึง ๑๒ เดือน เมื่อพิจารณาถึงพฤติการณ์และเหตุปัจจัยในการกระทำความผิดแล้วเห็นว่า แม้พฤติการณ์ของคู่กรณีจะเป็นการกระทำโดยมิชอบ แต่ความเสียหายได้รับการบรรเทาแล้วโดยภายหลังผู้ขายได้นำพัสดุมาส่งมอบครบถ้วน คู่กรณีกระทำความผิดเป็นครั้งแรก ถูกดำเนินการทางวินัยแล้ว ให้ความร่วมมือในการพิจารณาและยอมรับความผิด จึงกำหนดโทษปรับทางปกครองเท่ากับเงินเดือน ๙ เดือน เงินเดือนที่ได้รับขณะกระทำความผิดเดือนละ ๓๗,๘๕๐ บาท คิดเป็นเงินค่าปรับทางปกครองทั้งสิ้น ๓๔๐,๖๕๐ บาท (สามแสนสี่หมื่นหกร้อยห้าสิบบาท) โดยให้หน่วยงานที่สังกัดหักเงินเดือนเพื่อชำระค่าปรับเดือนละไม่น้อยกว่า ๙,๔๗๐ บาท (เก้าพันสี่ร้อยเจ็ดสิบบาท) จนกว่าจะชำระค่าปรับครบถ้วน เว้นแต่เดือนสุดท้ายให้หักเงินเดือนชำระค่าปรับเท่าจำนวนที่คงเหลืออยู่ หากคู่กรณีที่ ๑ ประสงค์ที่จะชำระค่าปรับทางปกครองทั้งจำนวน ก็ให้นำเงินค่าปรับทางปกครองไปชำระที่หน่วยงานที่สังกัด และให้หน่วยงานที่สังกัดนำเงินส่งเป็นรายได้แผ่นดินต่อไป

๒. การกระทำของคู่กรณีที่ ๒ เป็นความผิดตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยวินัยทางงบประมาณและการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๔๕ ฐานเป็นเจ้าหน้าที่มีหน้าที่ตรวจรับพัสดุ ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายหรือระเบียบที่ใช้บังคับกับหน่วยรับตรวจโดยมิชอบ เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ ต้องรับโทษปรับทางปกครองชั้นที่ ๔ ซึ่งกำหนดโทษปรับเท่ากับเงินเดือนตั้งแต่ ๙ เดือน ถึง ๑๒ เดือน เมื่อพิจารณาถึงพฤติการณ์และเหตุปัจจัยในการกระทำความผิดแล้วเห็นว่า แม้พฤติการณ์ของคู่กรณี

จะเป็นการกระทำโดยมิชอบ แต่ความเสียหายได้รับการบรรเทาแล้วโดยภายหลังผู้ขายได้นำพัสดุมาส่งมอบครบถ้วน คู่กรณีรับราชการไม่นาน กระทำความผิดเป็นครั้งแรก ถูกดำเนินการทางวินัยแล้ว ให้ความร่วมมือในการพิจารณาและยอมรับความผิด จึงกำหนดโทษปรับทางปกครองเท่ากับเงินเดือน ๙ เดือน เงินเดือนที่ได้รับขณะกระทำความผิดเดือนละ ๑๓,๙๓๐ บาท คิดเป็นเงินค่าปรับทางปกครองทั้งสิ้น ๑๒๕,๓๗๐ บาท (หนึ่งแสนสองหมื่นห้าพันสามร้อยเจ็ดสิบบาท) โดยเรียกให้คู่กรณีชำระค่าปรับทั้งจำนวนในคราวเดียวกัน เนื่องจากพ้นสถานะเจ้าหน้าที่แล้ว โดยให้ชำระที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับหรือถือว่าได้รับหนังสือเรียกชำระเงินค่าปรับทางปกครอง

๓. การกระทำของคู่กรณีที่ ๓ เป็นความผิดตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยวินัยทางงบประมาณและการคลัง พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๔๕ ฐานเป็นเจ้าหน้าที่มีหน้าที่ตรวจรับพัสดุ ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายหรือระเบียบที่ใช้บังคับกับหน่วยรับตรวจโดยมิชอบ เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ ต้องรับโทษปรับทางปกครองชั้นที่ ๔ ซึ่งกำหนดโทษปรับเท่ากับเงินเดือนตั้งแต่ ๙ เดือน ถึง ๑๒ เดือน เมื่อพิจารณาถึงพฤติการณ์และเหตุปัจจัยในการกระทำความผิดแล้วเห็นว่า แม้พฤติการณ์ของคู่กรณีจะเป็นการกระทำโดยมิชอบ แต่ความเสียหายได้รับการบรรเทาแล้วโดยภายหลังผู้ขายได้นำพัสดุมาส่งมอบครบถ้วน คู่กรณีกระทำความผิดเป็นครั้งแรก ถูกดำเนินการทางวินัยแล้ว ให้ความร่วมมือในการพิจารณาและยอมรับความผิด จึงกำหนดโทษปรับทางปกครองเท่ากับเงินเดือน ๙ เดือน เงินเดือนที่ได้รับขณะกระทำความผิดเดือนละ ๓๑,๘๘๐ บาท คิดเป็นเงินค่าปรับทางปกครองทั้งสิ้น ๒๘๖,๙๒๐ บาท (สองแสนแปดหมื่นหกพันเก้าร้อยยี่สิบบาท) โดยเรียกให้คู่กรณีชำระค่าปรับทั้งจำนวนในคราวเดียวกัน เนื่องจากพ้นสถานะเจ้าหน้าที่แล้ว โดยให้ชำระที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับหรือถือว่าได้รับหนังสือเรียกชำระเงินค่าปรับทางปกครอง

|                           |               |                              |
|---------------------------|---------------|------------------------------|
| ศาสตราจารย์พิเศษชัยสิทธิ์ | ตราชูธรรม     | ประธานกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน |
| นายปิยะพันธุ์             | นิมมานเหมินท์ | กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน       |
| นางอุไร                   | ร่มโพธิ์หยก   | กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน       |
| นางจิรพร                  | มีหลี่สวัสต์  | กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน       |
| นายกรพจน์                 | อัศวินวิจิตร  | กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน       |

หมายเหตุ คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินได้ประชุมพิจารณาและมีมติเรื่องนี้ในการประชุมครั้งที่ ๕๒/๒๕๖๐ วันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๐ แต่เนื่องจากนายกรพจน์ อัศวินวิจิตร กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ได้ลาออกจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๐ ทำให้คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินมีจำนวนเพียงสี่คน ซึ่งตามคำสั่ง

หัวหน้าคณะกรรมการความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๙/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๖๐ ข้อ ๓ กำหนดว่า ในกรณี  
ที่ประธานกรรมการหรือกรรมการตรวจเงินแผ่นดินพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ และเป็นเหตุให้คณะกรรมการ  
ตรวจเงินแผ่นดินนั้นมีจำนวนน้อยกว่าห้าคน ให้คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินหยุดการปฏิบัติหน้าที่  
ในระหว่างนั้นให้ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้ใช้อำนาจหน้าที่แทนประธานกรรมการตรวจเงินแผ่นดินและ  
คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ดังนั้น คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินที่ได้ประชุมพิจารณาและวินิจฉัยชี้ขาด  
เรื่องดังกล่าวมีอาจลงลายมือชื่อในคำวินิจฉัยชี้ขาดได้ จึงได้จัดแจ้งเหตุไว้เป็นสำคัญ

นายพิศิษฐ์ ลีลาวชิโรภาส

ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ผู้ใช้อำนาจหน้าที่แทน  
ประธานกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน